

SEKCE PRÁVNÍ MINISTERSTVA OBRANY
odbor pro válečné veterány

PŘÍRUČKA PRO ŘEŠENÍ ŽIVOTNÍCH SITUACÍ
VÁLEČNÉHO VETERÁNA A JEHO RODINY
VÁLEČNÝ VETERÁN MIMO ČINNOU SLUŽBU

PRAHA 2018

Obsah

ÚVOD.....	4
1. ODBOR PRO VÁLEČNÉ VETERÁNY MINISTERSTVA OBRANY	5
2. VÁLEČNÝ VETERÁN MIMO ČINNOU SLUŽBU	6
2.1 Zdravotní podpora	6
2.2 Psychologická podpora.....	8
2.3 Sociální podpora.....	9
2.4 Zaměstnání	11

ÚVOD

Celospolečensky významnou a samozřejmou formou ocenění mužů a žen, kteří na sebe v určité etapě života vzali dobrovolně odpovědnost bránit vlast, hodnoty svobody a demokracie, a to i s nasazením vlastního života a zdraví, je poskytování všestranné péče, neboť služba válečného veterána je fyzicky i psychicky velice náročná a může zásadním způsobem ovlivnit jeho život a život jeho rodiny.

Pojem válečný veterán zahrnuje poměrně různorodou skupinu osob v odlišných fázích života, z čehož vyplývají jak rozdílné druhy životních situací, do kterých se může válečný veterán dostat, tak různé druhy potřeb péče či možností řešení těchto situací.

Možnosti řešení životních situací vychází z právního rámce péče o válečné veterány, kdy zákony České republiky a vnitřní předpisy Ministerstva obrany přiznávají jednotlivým skupinám válečných veteránů různé nároky. Bohužel nelze stanovit jednotný postup pro řešení životních situací platný pro všechny osoby se statutem válečného veterána.

Příručka pro řešení životních situací válečného veterána a jeho rodiny slouží jako vodítko, jak je možné postupovat, a které instituty lze při překonávání náročných životních situací využít. Jejím smyslem je usnadnit orientaci v systému péče o válečné veterány mimo činnou službu.

1. ODBOR PRO VÁLEČNÉ VETERÁNY MINISTERSTVA OBRANY

Odbor pro válečné veterány je organizačním prvkem sekce právní Ministerstva obrany a zahrnuje několik samostatných oddělení. Oddělení péče o válečné veterány mimo jiných úkolů vykonává státní správu v oblasti péče o válečné veterány.

Oddělení péče o válečné veterány odboru pro válečné veterány Ministerstva obrany je stěžejní institucí při řešení životních situací válečného veterána a jeho rodiny. Pracovníci oddělení jsou v rámci svěřených kompetencí připraveni pomoci válečným veteránům a jejich rodinám s jejich problémy či potřebami, nabídnout na základě zkušeností možnosti jejich řešení a podat potřebné informace. Na webových stránkách oddělení <http://veterani.army.cz/> jsou dostupné základní informace k řadě životních situací, které může válečný veterán potencionálně řešit, včetně postupů, vzorů žádostí, konkrétních kontaktních údajů atd.

Ing. Milan Bachan, vedoucí oddělení péče o válečné veterány
tel.: 973 225 910, e-mail: bachanm@army.cz

Ing. Imrich Vetrák, zástupce vedoucího oddělení péče o válečné veterány
tel.: 973 225 913, e-mail: vetraki@army.cz

Helena Typoltová, sociální pracovnice
tel.: 973 225 922, e-mail: typoltovah@army.cz

Ing. Jiří Mašek, MBA, péče v oblasti zaměstnanosti válečných veteránů
tel.: 973 225 915, e-mail: masekj@army.cz

Ing. Vladimír Petr, vedoucí oddělení péče o vojenské důchodce
tel.: 973 225 970, e-mail: petrv@army.cz

informační linka pro druhoválečné veterány: 800 111 603

adresa pro doručování: Ministerstvo obrany, odbor pro válečné veterány
nám. Svobody 471
160 01 Praha 6

datová schránka: hjyaavk

e-mail: e-podatelnaMO@army.cz

2. VÁLEČNÝ VETERÁN MIMO ČINNOU SLUŽBU

Jedná se o bývalé příslušníky ozbrojených sil a dalších složek, kteří po určité době strávené ve služebním poměru vojáka z povolání odešli mimo rezort ministerstva obrany a zatím nedosáhli důchodového věku. Zdravotní stav je na rozdíl od novodobých válečných veteránů v činné službě již otázkou ležící zcela v jejich rukou a v jejich plné odpovědnosti, stejně tak budování jejich nového společenského postavení, navazování nových kontaktů (zvláště např. po přestěhování ze stávajícího posádkového města).

I přes to, že se jedná o osoby mimo rezort, Ministerstvo obrany se o tuto skupinu osob zajímá a nabízí v řadě životních situací pomoc. Válečným veteránům mimo činnou službu jsou např. ve vojenských zařízeních poskytovány rekreační pobyty s ozdravným programem, dvouleté preventivní prohlídky a zdravotní péče formou ambulantní péče, specializované ambulantní péče a lůžkové péče. Ministerstvo také činní kroky k napomáhání s uplatněním válečných veteránů na trhu práce a nabízí pomoc i v sociální oblasti.

2.1 Zdravotní podpora

Bývalým vojákům z povolání, kteří jsou nositeli osvědčení podle ustanovení § 4 zákona č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech a kteří konali službu v zahraničí po roce 1990, lze poskytovat preventivní, ambulantní a ústavní péči ve vojenských zdravotnických zařízeních státních příspěvkových organizací.

Váleční veteráni mohou ve vojenských nemocnicích (Praha, Brno, Olomouc) využít program **Zelená cesta**. Jedná se o specifický objednávací systém na požadované odborné vyšetření zpravidla na základě doporučení praktického nebo jiného odborného lékaře. Tento systém nabízí vhodné objednávací termíny, zkrácení čekacích lhůt, ambulantní ošetření a odborná vyšetření.

Preventivní **Program podpory zdraví pro válečné veterány** Ústřední vojenské nemocnice-Vojenské fakultní nemocnice Praha je zaměřený na prevenci civilizačních onemocnění. Zahrnuje individuálně postavený soubor preventivních vyšetření, dvoudenní prověření zdravotního stavu a plán péče o zdraví. Vyšetření lze opakovat za 4 roky od posledního vyšetření. Mimopražští mají možnost využít bezplatného ubytování v areálu nemocnice.

Kontakt k objednání: tel.: 973 202 891, e-mail: veteran@uvn.cz

Preventivní prohlídky jsou zaměřeny na předcházení civilizačních onemocnění. Poskytují se v rozsahu a ve lhůtách podle zvláštních právních předpisů, nejdříve však za 23 měsíců od poslední roční lékařské prohlídky před zánikem služebního poměru vojáka. Tyto prohlídky lze poskytovat na žádost válečného veterána a se souhlasem lékaře, u kterého je registrován. Poskytovatelem provádějícím preventivní prohlídku je registrující poskytovatel ambulantní péče v oboru všeobecné praktické lékařství.

Rekreační pobyty s ozdravným programem ve vojenských zařízeních se oprávněným osobám poskytují jednou za tři kalendářní roky od roku, ve kterém jim zanikl služební poměr vojáka z povolání nebo v další službě. Tento pobyt se poskytuje v trvání do 14 dní, a to za účastnický poplatek. Má-li příslušné vojenské zařízení volnou lůžkovou kapacitu, mohou se rekreačního pobytu společně s oprávněnou osobou zúčastnit i její rodinní příslušníci, a to za cenu, kterou stanovují Vojenská lázeňská a rekreační zařízení. V rámci rekreačního pobytu se uskutečňují sportovní, tělovýchovné a rehabilitační programy podle výběru oprávněné osoby, popřípadě doporučení lékaře a podle možností vojenského zařízení, ve kterém se rekreační pobyt s ozdravným programem poskytuje. Žádost o poskytnutí rekreačního pobytu s ozdravným programem podává oprávněná osoba odboru pro válečné veterány Ministerstva obrany na předepsaném tiskopisu do 31. května běžného roku. Ředitel odboru pro válečné veterány rezortu ministerstva obrany zabezpečí ověření oprávněnosti žádosti a její postoupení Vojenským lázeňským a rekreačním zařízením k vyřízení. O postoupení žádosti vyrozumí žadatele nejpozději do 30. června běžného roku. Žadatel obdrží přidělený poukaz na rekreační pobyt s ozdravným programem nejpozději do 31. října běžného roku, který předchází roku, ve kterém se tento pobyt uskuteční podle stanoveného termínu.

Více na: <http://veterani.army.cz/lazne-rekreace-stravovani>

Léčebny dlouhodobě nemocných (dále jen „LDN“) slouží klientům, kteří nepotřebují intenzivní či další intenzivní péči, ale ambulantní péči nelze dosáhnout stabilizace jejich zdravotního stavu. LDN při vojenských nemocnicích přednostně přijímají válečné veterány. Jsou zde k dispozici nejmodernější léčebné metody a ošetrovatelské přístupy.

Ústřední vojenská nemocnice-Vojenská fakultní nemocnice Praha

více na: www.uvn.cz

kontakt: Bc. Ivana Chánová, vrchní sestra

tel.: 973 203 706, e-mail: ivana.chanova@uvn.cz

Vojenská nemocnice Olomouc

LDN – Středisko komplexní péče o válečné veterány

více na: www.vnol.cz

kontakt: Mgr. Martina Nimrichterová, sociální pracovnice

tel.: 973 407 322, e-mail: nimrichterovam@vnol.cz

Domov Vlčí mák při Ústřední vojenské nemocnici-Vojenské fakultní nemocnici Praha. Domov Vlčí mák zahrnuje dva typy sociálních pobytových služeb: Domov se zvláštním režimem, kam jsou přijímány osoby nad 65 let s diagnózou demence a Domov pro seniory, který přijímá osoby nad 55 let se sníženou soběstačností. V Domově Vlčí mák je válečnému veteránovi poskytována komplexní péče na dobu neurčitou, která je hrazena klientem. Výše úhrady i podoba péče jsou ukotveny v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Kontakt: Mgr. Lucie Škarvadová, Dis., sociální pracovnice,

tel.: 973 202 723, 734 237 160, e-mail: lucie.skarvadova@uvn.cz

Pro válečné veterány, kteří mají sníženou míru soběstačnosti, je možno cestou úřadu práce požádat o **příspěvek na péči**. Bližší informace je možné získat na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí: <http://portal.mpsv.cz/soc/ssl/prispevek>.

Bližší informace k jednotlivým možnostem péče o zdraví lze nalézt na stránkách odboru pro válečné veterány Ministerstva obrany, včetně konkrétních kontaktních údajů.

více na: www.veterani.army.cz

2.2 Psychologická podpora

Váleční veteráni a jejich rodinní příslušníci mohou při řešení závažných, těžko zvládnutelných životních situacích využít služeb **center krizové intervence**, která poskytují okamžitou i dlouhodobou odbornou psychologickou podporu a pomoc.

Program „Bezpečné místo“ je určen pro novodobé válečné veterány a jejich rodinné příslušníky, kteří mohou využít psychologické poradenství v bezpečném prostředí, ve kterém mohou bez obav řešit své partnerské, rodinné nebo pracovní potíže.

- VN Olomouc - tel.: 973 407 128, e-mail: zakopalf@vnol.cz
- ÚVN-VoFN Praha - tel.: 973 208 262, 724 587 712, e-mail: Jan.Blazek@uvm.cz

Poradna pro válečné veterány při ÚVN-VoFN Praha je specializovanou poradnou poskytující psychologickou podporu a odbornou pomoc vojákům, kteří se v minulosti účastnili válečných nebo zahraničních operací. Poradenství obsahuje kompletní diagnostiku, psychoterapeutickou podporu, psychiatrickou léčbu, poradenství v sociální oblasti, doporučení a návrh všech forem navazující péče (ambulance, hospitalizace, lázeňská péče, krizová intervence aj.). Poradna je určena také rodinným příslušníkům válečných veteránů a počítá s jejich aktivní účastí v procesu stabilizace a návratu do civilního života.

Lékařsko-psychologické oddělení – tel.: 973 203 463 (v pracovní době)

Psychiatrické oddělení – tel.: 973 203 426 (v pracovní době)

e-mail: psychiatrie@uvm.cz

více na: www.uvm.cz

Vojenská nemocnice Brno

Denní stacionář VN Brno poskytuje ambulantní péči klientům s psychickými problémy. Klienti jsou zařazeni do intenzivního šestitýdenního psychoterapeutického programu. Kromě toho využívají další aktivity – arteterapii, dramaterapii, ergoterapii, pohybovou terapii, práci s tělem; osvojí si základní techniky relaxace. Po dobu pobytu lze využívat i individuální sezení s terapeutem.

tel.: 604 035 914 (úterý 7:00–15:00 hod.)

e-mail: stacionarvv@vnbrno.cz

více na: www.vnbrno.cz/psychiatrie.htm

Nepřetržité SOS linky jsou určeny válečným veteránům a jejich rodinným příslušníkům. Jsou provozovány vojenskými nemocnicemi, jejichž pracovníci jsou schopni poskytnout válečným veteránům bezprostřední podporu a odbornou pomoc.

- každý sudý týden tuto službu nepřetržitě zabezpečuje psychologické oddělení VN Olomouc, tel.: 606 039 916
- každý lichý týden tuto službu zabezpečuje psychologické oddělení VN Brno, tel.: 602 748 300
- ÚVN-VoFN Praha zabezpečuje nonstop SOS linku na telefonním čísle 724 193 894 nebo 606 670 116

Psychologická poradna Komunitního centra pro válečné veterány v Brně poskytuje individuální psychologické poradenství pro válečné veterány a jejich rodinné příslušníky. Konzultace probíhají anonymně v bezpečné atmosféře psychologické poradny při Komunitním centru pro válečné veterány, Brno, Dobrovského 27c, vchod z ulice Vodova. Poradna nabízí pomoc s problémy týkající se psychického zdraví, vztahových obtíží nebo životní krize aj. V případě potřeby zprostředkuje kontakt se specializovanými pracovišti. Poradna je otevřena každé pondělí od 14:00 do 15:30 nebo dle potřeb a předchozí domluvy s pracovníky centra. Poradnu je možno kontaktovat přes webové stránky Komunitního centra pro válečné veterány: www.kcvvbrno.cz.

2.3 Sociální podpora

Ministerstvo obrany i v roce 2018 realizuje prostřednictvím Československé obce legionářské program „**Péče o válečné veterány**“. Cílem tohoto programu je zprostředkování pomoci válečným veteránům při plnohodnotném zapojení do společenského života zejména v jejich přirozeném prostředí a zabránění jejich sociálnímu vyloučení, a to s kvalifikovaným přihlédnutím k jejich fyzickým a psychickým schopnostem a možnostem. Program se realizuje za pomoci tzv. terénních pracovníků, kteří zajišťují osobní a telefonický styk s válečnými veterány, informovanost válečných veteránů o činnosti Ministerstva obrany, poskytují poradenství válečným veteránům a zprostředkovávají služeb sociální prevence. Projekt je primárně určen pro druhoválečné veterány, ale do tohoto systému péče jsou zařazováni všichni váleční veteráni starší 60 let.

více na: <http://www.csol.cz/domains/csol.cz/index.php/projekty/pece-o-valecne-veterany>

Ministerstvo obrany zřídilo dva **Domovy péče o válečné veterány**, a to v Praze a Karlových Varech. Do těchto zařízení jsou přednostně umisťováni váleční veteráni. V domově péče o válečné veterány (dále jen „domov“) se poskytuje zejména bydlení, strava, zaopatření a služby s pobytem spojené a v případě potřeby osobní vybavení. Péče se poskytuje formou trvalého nebo dočasného pobytu. Válečný veterán se podílí na úhradě nákladů na bydlení, stravu a služby. Do domova lze přijmout válečného veterána, který vzhledem ke svému zdravotnímu stavu a sociálním poměrům potřebuje péči v domově. Zdravotní postižení vylučující přijetí do domova stanoví ministerstvo vyhláškou. O přijetí do domova žádá

válečný veterán písemnou formou Ministerstvo obrany, odbor pro válečné veterány. V případech hodných zvláštního zřetele, zejména ze zdravotních důvodů, může ministerstvo do domova přijmout válečného veterána s manželem, druhem nebo partnerem. V případě úmrtí válečného veterána lze jeho manžela, druhu nebo partnera v domově ponechat, pokud o to požádá.

více na: <http://veterani.army.cz/dpvv>; p. Helena Typoltová, tel.: 973 225 922

Zdravotně-sociální lůžka jsou určena válečným veteránům, pro které je nezbytná jistá pomoc další osoby. Tyto služby jsou poskytovány ve vojenských nemocnicích v Praze a Olomouci.

Ústřední vojenská nemocnice-Vojenská fakultní nemocnice Praha

více na: www.uvn.cz

kontakt: Bc. Ivana Chánová, vrchní sestra
tel.: 973 203 706, e-mail: ivana.chanova@uvn.cz

Vojenská nemocnice Olomouc

více na: www.vnol.cz

kontakt: Mgr. Martina Nimrichterová, sociální pracovnice
tel. 973 407 322, e-mail: nimrichterovam@vnol.cz

Pomoc, poradenství, přístup k informacím. Pro válečné veterány ve složité životní nebo sociální situaci jsou při vojenské nemocnici Praha a Olomouc k dispozici sociální pracovnice, které poskytují informace a pomoc např. při hledání práce (vyhledání inzerátů, umožnění posílání e-mailů, telefonování, pomoc se sestavením životopisu), či v jiných životních situacích, vyžadujících formální kontakt s institucemi (vyplňování žádostí, hlášení, hledání bydlení, zajištění kontaktů s rodinou, vyplňování žádostí o příspěvek v nemoci) i základní poradenství v sociálně právních záležitostech spojených s různými životními situacemi.

Vojenská nemocnice Olomouc

více na: www.vnol.cz/index.php/cs/oddeleni/socialni-a-zdravotne-socialni-pracovnice

Komunitní centrum pro válečné veterány v Brně je vhodným místem pro udržení kontaktu válečných veteránů, včetně jejich rodinných příslušníků, s Ministerstvem obrany a vojenským prostředím. V případě potřeby plní funkci kontaktního místa pro pomoc při řešení krizových životních situací válečného veterána a jeho rodiny. Cílem centra je zpětná integrace válečných veteránů do společnosti, pomoc válečným veteránům vytvářet podmínky a aktivity směřující k setkávání, sdílení zkušeností a zážitků. Poskytuje psychologickou pomoc při řešení následků psychické zátěže, které byli na misích vystaveni, poradenství při řešení rodinných i jiných osobních problémů. Komunitní centrum pro válečné veterány poskytuje všestrannou nabídku aktivit a zázemí ve vybavených prostorách centra i mimo něj.

více na: www.kcvvbrno.cz

K překonání obtížné sociální nebo i rodinné situace, lze válečnému veteránovi poskytnout krátkodobé či dlouhodobé **ubytování** ve vojenských ubytovacích zařízeních. Poskytovatelem ubytování je Armádní servisní, příspěvková organizace, která disponuje 50 vojenskými ubytovacími zařízeními lokalizovanými po celé ČR. V případech nezbytného řešení je v těchto ubytovacích zařízeních také možné přihlášení k trvalému pobytu.

více na: www.as-po.cz

Při **úmrtí válečného veterána** mimo činnou službu lze postupovat např. podle příručky pro pozůstalé „Pohřeb a jeho organizace“, kterou vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, a která je dostupná on-line zde: www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Pohrebnictvi/Informace-aktuality/Brozurka-Pohreb-a-jeho-organizace. Válečný veterán může být pohřben ve vojenském stejnokroji a mohou mu být prokázány vojenské pocty. V případě zájmu rodiny o pohřeb s vojenskými poctami je potřeba kontaktovat místně příslušné krajské vojenské velitelství, se kterým budou dohodnuty veškeré náležitosti. V případě potřeby je také možné obrátit se na odbor pro válečné veterány Ministerstva obrany (kontakt viz výše), kde mohou být poskytnuty potřebné informace k zajištění pohřbu či jiným otázkám souvisejícím s touto životní situací.

2.4 Zaměstnání

Přímo v organizacích rezortu ministerstva obrany je k dispozici řada pracovních míst, která svým zaměřením a náplní umožňují využít právě zkušenosti, dovednosti, speciální přípravu a znalosti válečného veterána.

Ministerstvo obrany rozvíjí veřejně přístupnou databázi potenciálních zaměstnavatelů a pracovních příležitostí pro válečné veterány. Tato databáze je dostupná on-line na stránkách odboru pro válečné veterány:

<http://veterani.army.cz/databaze-firem-pracovni-prilezitosti-pro-valecne-veterany>.

Ministerstvo obrany spolupracuje s Úřadem práce České republiky při zajišťování podpory válečným veteránům s uplatněním na trhu práce. Tato kooperace je nastavena memorandem, kterým došlo k vyhlášení spolupráce při zajišťování podpory zaměstnávání uchazečů o zaměstnání v rámci nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti zvyšující konkurenceschopnost válečných veteránů na trhu práce s využíváním poradenských programů. Válečný veterán, který odchází z činné služby, má možnost ještě před zánikem služebního poměru oslovit příslušný úřad práce, kde mu bude poskytnut individuální přístup s řešením této životní situace.

V Komunitním centru pro válečné veterány v Brně je možné využít služeb personálního poradenství či absolvovat přednášky pro zvýšení zaměstnatelnosti a potenciálu zařazení se do civilního života po ukončení vojenské kariéry.

více na: <http://kecvbrno.cz>